

**YOSHLAR ORASIDA KITOB O'QISHGA BO'LGAN
QIZIQISHNI OSHIRISH YO'LLARI**

Tojiboyeva Sevinch

Samarqand davlat chet tillari instituti Ingliz tili fakulteti

Anotatsiya: *Mazkur maqolada yoshlar orasida kitob o'qishga bo'lgan qiziqishni oshirish yo'llari yoritilgan. Kitobxonlik madaniyatini shakllantirish, zamonaviy texnologiyalar va oilaviy muhitdan foydalanish, kutubxonalarni jozibador qilish va ijtimoiy tarmoqlar orqali targ'ibot ishlari asosiy taklif sifatida ko'rsatilgan. Ushbu chora-tadbirlar yoshlarning ma'naviy va intellektual rivojlanishiga hissa qo'shadi.*

Kalit so'zlar: *Yoshlar, kitobxonlik, kitob o'qish, kitob madaniyati, zamonaviy texnologiyalar, kutubxona, oilaviy tarbiya, ijtimoiy tarmoqlar, ta'lim tizimi, ma'naviy rivojlanish*

Zamonaviy texnologiyalar asrida yoshlarning kitob o'qishga bo'lgan qiziqishi pasayib borayotgani ko'pchilikni tashvishga solmoqda. Ijtimoiy tarmoqlar, kompyuter o'yinlari va boshqa raqamli o'yin-kulgilar tufayli yosh avlod kitob o'qishning haqiqiy qadriyatini unutib qo'ymoqda. Ammo kitob o'qish faqat bilim olish emas, balki ma'naviy boylik va shaxsiy rivojlanish uchun ham asosiy vosita ekanini unutmaslik kerak. Quyida yoshlar orasida kitob o'qishga bo'lgan qiziqishni oshirishga yordam beradigan asosiy yo'nalishlar batafsil yoritiladi.

1. Kitobxonlik madaniyatini shakllantirish va qo'llab-quvvatlash

Kitobxonlik madaniyati yoshlar ongida bolalikdan shakllanishi lozim. Bu uchun:

Maktablarda muntazam ravishda kitob o'qish bo'yicha tanlovlar tashkil etish;

Kitobxonlikni targ'ib qilish uchun maxsus darslar yoki to'garaklar tashkil qilish;

Mahallalarda kutubxona faoliyatini jonlantirish va ularni yoshlar uchun jozibador qilish.

Kitobxonlik tanlovlari orqali yoshlarning bir-biri bilan musobaqalashishiga sharoit yaratiladi. Tanlovda g'olib bo'lganlar uchun rag'bat sifatida kitob sovg'a qilish yoki qiziqarli ekskursiyalar uyushtirish kitobga bo'lgan qiziqishni oshiradi.

2. Elektron kitoblar va zamonaviy texnologiyalarni joriy qilish.

Yoshlar o'zlari sevgan texnologiyalardan uzilib ketishni istamaydi. Shu sababli texnologiyalarni kitobxonlikni rivojlantirishda qo'llash samarali usul bo'lishi mumkin. Buning uchun:

Elektron kitoblar uchun maxsus ilovalar yaratilishi va ularga bepul yoki arzon narxlarda kirish imkoniyati berilishi;

Audio kitoblar orqali yoshlarning bo'sh vaqtlarini mazmunli o'tkazishiga yordam berish;

Mashhur yozuvchilar asarlarining qisqa sharhlari yoki videolarini ijtimoiy tarmoqlarda targ'ib qilish.

Bu usullar kitob o'qish jarayonini yanada oson va qulay qiladi.

3. Oila muhitida kitobxonlikni rivojlantirish

Oila – har bir insonning tarbiya manbai. Agar oila a'zolari kitob o'qishga qiziqsa, farzandlar ham bu odatni o'zida shakllantiradi. Oila muhitida:

Har kuni bir necha daqiqa davomida birgalikda kitob o'qish;

O'qilgan kitoblarni oilaviy muhokama qilish;

Bolalar uchun ertaklar o'qib berish odatini shakllantirish.

Bunday yondashuv kitobni nafaqat bilim olish vositasi, balki oila a'zolarini birlashtiradigan jarayon sifatida qabul qilishga yordam beradi.

4. Kutubxonalarning yangi formatini yaratish

An'anaviy kutubxonalar yoshlarni o'ziga jalb etolmaydi. Zamonaviy yoshlar kutubxonalarni nafaqat kitob o'qish joyi, balki bilim olish va dam olish maskani sifatida qabul qilishni xohlaydi. Buning uchun:

Kutubxonalarda interaktiv mashg'ulotlar tashkil etish;

Yosh yozuvchilar bilan uchrashuvlar va mahorat darslari o'tkazish;

Kutubxonalarni zamonaviy uslubda bezatish va bepul Wi-Fi kabi qulayliklarni yaratish.

Bunday tashabbuslar orqali kutubxonalar yoshlar orasida mashhur maskanga aylanishi mumkin.

5. Ijtimoiy tarmoqlarda kitobni ommalashtirish

Ijtimoiy tarmoqlar bugungi kunda yoshlarning asosiy axborot manbai hisoblanadi. Shuning uchun:

Kitob sharhlari va tavsiyalari bilan maxsus bloglar ochish;

Yoshlar orasida “Bir oyda bir kitob” yoki “Eng yaxshi kitob haqida videorolikka” kabi challenjlardan foydalanish;

Mashhur yozuvchilar fikrlarini ijtimoiy tarmoqlarda baham ko'rish.

Bu usul orqali kitob o'qish modaga aylanishi mumkin.

6. Ta'lim tizimida kitobxonlikni rivojlantirish

Maktab va universitetlarda o'quvchilarga faqat darsliklarni o'qitish bilan cheklanmaslik lozim. Dars jarayonida badiiy adabiyotlarni ham muhokama qilish, yangi asarlar tavsiyasi bilan chiqish foydali bo'ladi. Shuningdek, o'quv rejasiga maxsus “Kitobxonlik” darslarini kiritish orqali yoshlarni kitobga bo'lgan qiziqishini oshirish mumkin

Xulosa

Kitob o'qishga bo'lgan qiziqishni oshirish uchun barcha darajadagi sa'y-harakatlarni birlashtirish lozim: oilada, maktabda, jamiyatda va hatto internetda ham bu borada ishlash kerak. Kitob inson uchun doimiy bilim manbai va rivojlanish asosi bo'lib kelgan va bundan keyin ham shunday bo'lib qoladi. Kitob o'qish – bu nafaqat ma'naviy ozuqa, balki har bir insonning shaxsiy hayotida muvaffaqiyatga erishishi uchun ham zarur vositadir

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
2. Abdulla Qodiriy. Adabiyot va yoshlar. Toshkent: Adib, 2015.
3. Qurbonov M. Kitobxonlik madaniyati. Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori: “Yoshlar ma'naviyatini yuksaltirish va ularning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish choralari to'g'risida” (2020-yil 26-iyun).
5. Badiiy adabiyotlar: Tolstoy L.N., Dostoevskiy F.M., va O'zbekiston yozuvchilari asarlari.
6. Mustaqil O'zbekiston kutubxonalari statistik ma'lumotlari.
7. Internet manbalari: ijtimoiy tarmoqlarda kitob targ'iboti bo'yicha bloglar va maqolalar.